

savjeti

POUZDANI RADNI PAS OD POČETKA...

Piše: Andrea Pintar • Snimio: Chris Nikolić

P rincip rada je jednostavan i konačni cilj je unaprijed postavljen, kao za sve u životu. Unaprijed znam za što psa trebam i za koji i kakav način života ga moram pripremiti i uklopiti. Recimo da većinu koraka i konačni cilj znam unaprijed. S te strane mi je posao uvelike olakšan. I meni i psima. Ako se želite baviti i razmišljate o radu s psom, raspitajte se prije no nabavite psa za osobine koje su za određeni rad potrebne i započnite na vrijeme i na ispravan način. A to je odmah - čim štene dođe kući.

U koliko "s predumišljajem" nabavljate radnog psa, raspitajte se o uzgajivaču, pogledajte leglo prije, zapitajte kako i što radi sa leglom, gdje i u kakvim uvjetima drži leglo. Otiđite do uzgajivača i gledajte štence u svakodnevnom ponašanju i raznim situacijama i dobu dana. Postavljajte i "najgluplja" pitanja. Odgovor na njih morate dobiti od uzgajivača. Nastojte provesti više vremena sa štencima kako bi ih što bolje upozнали i odabrali baš ono što Vama treba. I sve to pod uvjetom da znate što zapravo tražite u budućem radnom psu. Jer, nabavka psa nije nabavka modnog dodatka. Također, imati leglo je odgovoran i naporan posao, kao i podizanje radnog legla, a svatko od nas želi psa koji od početka dobiva maksimum, da zna da nije nešto propušteno u najranijoj fazi. Mišljenja sam da je 90% rada u odnosu psa i vodiča. U njihovom međusobnom razumijevanju i načinu komunikacije. Kada školujem vodiče, malo pričam o vrlinama psa, puno više vremena provodim upoznavajući vodiče s manama i slabim točkama njihovih pasa i kako ih premestiti. Zašto? Da na vrijeme preveniramo slabe točke, da ih vodič postane svjestan i da izbjegnemo moguća kasnija nezadovoljstva sa psom. I kako bi od početka s psa skinula odgovornost da je on taj koji je pogriješio. Na ovaj način 100% odgovornosti je na vodiču jer u potpunosti upoznaje svog psa i njegove slabe strane, pa ima i mogućnost da omogući psu uspjeh. Psi su takvi kakvi jesu i možemo ih jedino voljeti onakvima kakvi jesu. Što ih bolje poznamo, lakše ćemo raditi s njima i lakše im pomoći prebroditi vlastite nedostatke. Ne postoje savršeni vodiči i ne postoje savršeni psi. Postoji savršen tim - vodič i njegov pas.

Kada započeti i kako? Pitanje koje se često postavlja u "radnom svijetu pasa". Kada pomislim na svoje pse, prva misao mi je besprijeekorne "radne mašine" koje svoj posao odraduju, a da ništa ne moram niti reći.

Jednostavno - vole raditi ono za što su školovane. Tako u konačnici čak ako i nisu u "radnom modu", a nalete na miris koji moraju označiti, odreagiraju i markiraju, iako im nisam rekla "traži".

Za mene je TO pojam pouzdanog radnog psa.

Svi psi, veliki ili mali, bijeli ili crni (ili žuti) zaslužuju isti početak. Ne, nisu svi psi i sve pasmine jednako vrijedne za rad, jer njihova unutrašnjost i vanjšina (građa tijela) nije ista i stvarani su za različite namjene. Zbog toga je čovjek selektirao radne pasmine.

Nedavno sam imala leglo. Šest od deset štenadi selekcionirano je za buduće službene pse za potrage. Budući vlasnici su dolazili u pregled legla i postavljali su pregršt pitanja. Smatram da odgoj radnih pasa započinje sa odgovornim uzgajivačem i ranim radom s leglom i štencima. Uz neophodnu redovnu veterinarsku njegu, tako i profesionalnu radnu pripremu u vidu rane neurostimulacije, socijalizacije, navikavanja na zvukove, različite prostore, vožnju sa autom, navikavanje na boks, na higijenske navike (štenci u dobi od 3-4 tjedna su sposobni sami ići na wc i držati prostor za igru i spavanje čistim, u koliko im je to omogućeno i

Svi psi, veliki ili mali, bijeli ili crni (ili žuti) zaslužuju isti početak. Ne, nisu svi psi i sve pasmine jednako vrijedne za rad, jer njihova unutrašnjost i vanjšina (građa tijela) nije ista i stvarani su za različite namjene. Zbog toga je čovjek selektirao radne pasmine.

savjeti

Znam da ljudi očekuju neke konkretne vježbe kako će postići rezultat, ali svaki je pas individualan i u vrhunskom radu vježbe se moraju prilagođavati prema psu.

Tek kada shvatimo unutrašnjost psa, način učenja i funkcioniranja, možemo započeti s kvalitetnim radom.

Preciznost i količina raznovrsnih vježbi stvar su vremena i treninga, a sklad vodiča i psa uspostavlja se od prvog kontakta.

ispravno pokazano), upotrebu nosa kroz primjerene igre, održavanje i razvijanje plijenskog nagona i znatiželje (jer nema dobrog radnog psa bez znatiželje!), kratka odvajanja (10-15 min) od legla i individualizacija u dobi od 5 tjedana starosti. Sve te rane odgojne faze stimuliraju štene da razmišlja od najranije dobi. Već tada započinju procesi učenja. Uz normalne razdvojene procese i interakcije štene-štene i majka-štene. Štenad u dobi od 7-8 tjedana bi trebala biti razdvojena (svako štene u svom boksu ili u novom domu) i treba započeti individualni pristup rada sa štenadi. Osobno takav pristup zadržavam do skoro godinu dana. U našoj kući je uvijek 3 ili više pasa. Nama je važno da se svi slažu i da mogu biti zajedno. Najmlađi imaju svakodnevni individualni pristup. Odvojene šetnje i trening 1:1. Tek tako podignut i odgojen mladi pas, može biti integriran u stariji dio čopora. Zašto tako?

Razlog je jednostavan. Ako ostavite da čopor odgaja štene (ovdje ne mislim na kratke socijalizacije i igru koja je nužna za socijalne vještine šteneta, ali 10-15 minuta dnevno je više nego dovoljno), vi nikad nećete uspostaviti dobru komunikaciju sa tim psom. Štenetu je uvijek lakše razumjeti drugog psa nego vas. A ipak želimo u konačnici imati individualnost svojih pasa.

Kada je štene došlo u kuću i vi znate što u konačnici želite od svog psa, započinje rad u tom smjeru. Do 4 mjeseca je socijalizacijski period koji uključuje i period straha koji se pojavljuje (od 8-12 tjedana) i gdje se savjetuje ili da štene uzmete prije tog perioda ili kasnije (znači da štene ostaje u sigurnoj i poznatoj okolini uzgajivačnice). Kroz taj period treba raditi socijalizaciju i pripremati štence na stvari koje će ih očekivati u životu (grad, vožnja autom, tramvaj, buka, ljudi - kontakt, ritam radnog dana, ostavljanje doma, uvođenje u treninge, pravila na treninzima.) Psi su bića rutine i rasporeda - što im jednostavnije, pravilnije i točnije uspijete pokazati dnevni red i raspored, bit će sigurniji, a time i staloženiji.

Još u leglu (ako se ukaže prilika za to) započinjem s osnovama komunikacije i pogledom u oči. To je nešto što se zadržava kroz cijeli život psa - koncentracija i komunikacija.

Iz pogleda dolazi sve. Ukoliko pas ne zna da komunikacija dolazi iz očiju imate veliku prepreku. Kada uspostavite komunikaciju, započinje proces učenja... Nešto pokažete psu i kada pas to izvrši - nagradite.

Štenad do 4 mj. starosti pripremam za općeniti rad detekcije. Razvijam im njih preko različitih igara skrivanja loptica i predmeta, od običnog bacanja loptice sa zadržkom psa u grmlje i težak teren i puštanja u traženje, do skrivanja predmeta u mirisnom krugu na način da se predmet (igračka ili loptica) ispusti u "trag" gdje hodamo - kružni trag. To su stvari koje se mogu raditi samostalno i ne trebaju vam pomoćnici za to. Takve igre nosom sastavni su dio svakodnevnih šetnji, kao i "igre poslušnosti" i igre razvijanja

plijenskog nagona i povjerenja (donošenja igračaka). Početne vježbe traženja ljudi se svode na motivaciju, da pomagač motivira psa s igračkom i pobjegne. Pas će instinktivno otrčati za "lovnom", u ovom slučaju pomagačem, i za to će biti nagrađen igrom.

Bitna je stvar da vježbe s motivacijom prestajem raditi kod uzrasta od 6 mjeseci, jer je do tada plijenski nagon dovoljno izrađen kroz igru s markirantima i sa mnom, da mogu započeti s treningom lovnog nagona koji će mi kasnije trebati za dugotrajni rad i cjelodnevna traženja. Lovni nagon kod ovčarskih pasmina treba posebno razvijati, jer ovčari vrlo lako "zaglave" u plijenu i afektu istoga.

Posljedica toga je kratkoročan i afektni rad (pun stresa i nervoze), gdje se često psi ozlijede, iz jednostavnog razloga jer rade u visokim nagonima, punom adrenalina i gdje razmišljanje i učenje te rad s razumjevanjem padaju u drugi plan.

Dobri radni psi su temperamentni, senzibilni psi koji "pucaju" od nagona. Uz to dolaze i strahovi i labilnost, kod mladih pasa. Zbog nerazumijevanja psihologije i razvoja, jako puno pasa bude "uništeno" u toj dobi, s pretjeranim treninzima i "motivacijama" koje u konačnici psu ne dozvoljavaju vrijeme za koncentraciju i staloženo rješavanje problema i samostalno savladavanje prirodnih i normalnih faza razvoja koje se manifestiraju kao nesigurnost.

Loša je opcija preko nagona rješavati nesigurnost - jer kada motivacija nestane, nesigurnost će ostati. Neke stvari pas mora sam savladati, a mi mu možemo omogućiti ispravne vježbe da to sam svlada.

Izbacivanje "nabijavanja" u dobi od 6 mjeseci i razvijanje lovnog nagona - dugoročni rad mozgom i razmišljanjem, umjerenog tempa, pas se usporava i započinje rad mozgom i svjesno se suočava sa preprekama i zadacima. U tom periodu psi se značajno usporavaju i ponekad izgleda da pas "nije motiviran" za rad. Dugoročni pogled na takav način školovanja je da se razvija samostalnost psa, pas nauči čuvati i sam sebe, a brzina proporcionalno raste sa sigurnošću i iskustvom psa.

U vlastitoj statistici od 12 odškolovanih pasa za potrage i ruševine niti jedan od pasa se nije ozlijedio niti u šumi, niti u ruševini (neki od tih pasa sada su službeni psi Specijalnih policijskih postrojbi pojedinih država).

U dobi od 12 - 15 mjeseci ponovno započinjem s "otvaranjem" pasa - dodatne motivacije i otvaranje plijenskog nagona i rad na "borbenosti" pasa, da u situacijama, gdje je to potrebno, psi pokažu da imaju dovoljno čvrstoće i hrabrosti da ih se ne može otjerati od onoga što doista žele. Brzina dolazi prirodno sama po sebi, sa zrelošću i sigurnošću psa.

Znam da ljudi očekuju neke konkretne vježbe kako će postići rezultat, ali svaki je pas individualan i u vrhunskom radu vježbe se moraju prilagođavati prema psu. Tek kada shvatimo unutrašnjost psa, način učenja i funkcioniranja, možemo započeti s kvalitetnim radom.

Preciznost i količina raznovrsnih vježbi stvar su vremena i treninga, a sklad vodiča i psa uspostavlja se od prvog kontakta. 🐾

